

Warszawa, dnia 12 maja 2017 r.

Sygn. akt VI Ka 1560/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Aleksandra Mazurek

protokolant: p.o. protokolanta sądowego Renata Szczegot

przy udziale prokuratora Agaty Stawiarz

po rozpoznaniu dnia 12 maja 2017 r. w Warszawie

sprawy K. B., syna J. i K., ur. (...) w N.

oskarżonego o przestępstwo z art. 178a § 1 i 4 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Legionowie

z dnia 17 października 2016 r. sygn. akt II K 208/16

zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że uchyla orzeczenia z punktu 2 oraz 3 i na podstawie art. 42 § 2 kk w brzmieniu obowiązującym do 17 maja 2015 roku w zw. z art. 4 § 1 kk orzeka wobec oskarżonego K. B. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres lat 3 (trzech); na podstawie art. 49 § 2 kk w brzmieniu obowiązującym do 17 maja 2015 roku w zw. z art. 4 § 1 kk orzeka wobec oskarżonego świadczenie pieniężne w wysokości 1000 (jeden tysiąc) zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej; w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy; zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. J. kwotę 516,60 zł obejmującą wynagrodzenie za obronę z urzędu w instancji odwoławczej oraz podatek VAT; zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze obciążając wydatkami Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 1560/16

UZASADNIENIE

K. B. został oskarżony o to, że w dniu 27 kwietnia 2015 r. w L. , woj. (...) będąc w stanie nietrzeźwości i posiadając 0,57 mg/1 alkoholu w wydychanym powietrzu prowadził pojazd mechaniczny marki S. (...) nr rej. (...) w ruchu lądowym będąc uprzednio prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Legionowie z dnia 29 maja 2014 r. sygn. akt **II K 242/14** za prowadzenie pojazdów mechanicznych w stanie nietrzeźwości, to jest o czyn z art. 178a § 1 i 4 k.k.

Sąd Rejonowy w Legionowie wyrokiem z dnia 17 października 2016 roku w sprawie o sygn. akt II K 208/16 oskarżonego K. B. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 178a § 1 i 4 k.k. skazał, zaś na podstawie art. 178 a § 4 k.k. wymierzył mu karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzekł wobec oskarżonego K. B. dożywotnio zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, a na podstawie art. 43a § 2 k.k. zasądził od oskarżonego K. B. na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 10000 (dziesięć tysięcy) złotych. Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. sąd zwolnił oskarżonego K. B. w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Od powyższego wyroku apelację w całości na korzyść oskarżonego wniósł prokurator. Prokurator zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie przepisu art. 42 § 3 kk poprzez jego zastosowanie oraz przepisu art. 42 § 2 kk w brzmieniu obowiązującym do dnia 17 maja 2015 r. i przepisu art. 4 § 1 kk poprzez ich niezastosowanie przy orzekaniu dożywotnio zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, w sytuacji gdy przy orzeczeniu powyższego środka karnego winna być zastosowana ustawa obowiązująca poprzednio jako względniejsza dla oskarżonego i należało orzec zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres od 1 roku do lat 10. Zarzucił także obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie przepisu art. 43a § 2 kk poprzez jego zastosowanie oraz przepisu art. 49 § 2 kk w brzmieniu obowiązującym do dnia 17 maja 2015 r. i przepisu art. 4 § 1 kk poprzez ich niezastosowanie przy orzekaniu świadczenia pieniężnego w kwocie 10 000 złotych w sytuacji gdy przy orzeczeniu powyższego środka karnego winna być zastosowana ustawa obowiązująca poprzednio jako względniejsza dla oskarżonego i należało orzec świadczenie pieniężne na podstawie art. 4 § 1 kk w zw. z art. 49 § 2 kk w brzmieniu obowiązującym do dnia 17 maja 2015 r. Prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Legionowie.

W toku rozprawy apelacyjnej prokurator poparł apelację, lecz wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie na podstawie przepisów obowiązujących do 17 maja 2015 roku i art. 4 § 1 kk środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 10 lat oraz orzeczenie świadczenia pieniężnego w wysokości 10 000 zł, lecz na innej podstawie tj. art. 4 § 1 kk w zw. z art. 49 § 2 w brzmieniu obowiązującym do dnia 17 maja 2015 roku. obrońca oskarżonego wniósł o orzeczenie jak najkrótszego środka karnego w postaci prowadzenia pojazdów mechanicznych oraz o orzeczenie jak najniższej kwoty świadczenia pieniężnego, albowiem skazany ma na utrzymaniu córkę i żonę, do których chce wrócić po opuszczeniu Zakładu Karnego. Ponadto wniósł o zasądzenie wynagrodzenia za obronę oskarżonego w urzędzie, oświadczając, iż nie zostało uiszczony w żadnej części. Oskarżony przyłączył się do stanowiska swojego obrońcy i prosił o jak najniższy wymiar kary.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja prokuratora jest zasadna i zasługuje na uwzględnienie w części.

Kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia wykazała, że Sąd Rejonowy prawidłowo przeprowadził postępowanie w sprawie, właściwie ocenił zebrany i ujawniony na rozprawie głównej materiał dowodowy i na tej podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne prowadzące do słusznego wniosku, że oskarżony popełnił zarzucany mu czyn przy zastosowaniu przyjętej przez Sąd Rejonowy kwalifikacji prawnej.

Podzielić jednak należy wnioski skarżącego, albowiem sąd I instancji dopuścił się obrazy prawa materialnego poprzez zastosowanie niewłaściwych, tj. mniej korzystnych przepisów prawa dotyczących środków karnych, obowiązujących w dacie orzekania, w sytuacji, gdy na zgodnie z treścią art. 4 § 1 k.k. powinien zastosować przepisy obowiązujące w dacie popełnienia czynu, które były względniejsze dla oskarżonego. K. B. dopuścił się czynu z art. 178a § 4 k.k. w dniu 25 kwietnia 2015 roku. Brzmienie art. 42 § 3 k.k. przewidującego możliwość orzeczenia dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych wobec sprawcy przestępstwa z art. 178a § 4 k.k. zostało ustalone przez ustawę z dnia 20 marca 2015 roku i obowiązuje od dnia 18 maja 2015 roku. Do tego czasu przepisy prawa nakładały na sąd obowiązek orzeczenia zakazu prowadzenia pojazdów wobec sprawcy przestępstwa z art. 178a § 4 k.k., jednak zakaz ten był ograniczony czasowo- mógł zostać orzeczony na okres od roku do lat 10.

Mając na uwadze powyższe sąd odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchylił orzeczenia z punktu 2 i na podstawie art. 42 § 2 kk w brzmieniu obowiązującym do 17 maja 2015 roku w zw. z art. 4 § 1 kk orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres lat 3. W ocenie Sądu Okręgowego taki wymiar środka karnego uwzględniając dyrektywy, o których mowa w art. 53 k.k. będzie wystarczającą dolegliwością dla oskarżonego, adekwatną do popełnionego czynu, mając na względzie jego stan nietrzeźwości (0,57 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu) oraz to, że zdarzenie miało miejsce w nocy (godz. 3.50), kiedy ruch pojazdów w L. nie jest duży i w związku z tym zagrożenie jakie stwarzał oskarżony dla innych uczestników ruchu nie było znaczne.

Z tych samych względów dokonano zmiany zaskarżonego wyroku w zakresie dotyczącym zasądzonego od oskarżonego świadczenia na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Sąd Rejonowy zastosował przepis art. 43a § 2 k.k. obowiązujący od dnia 1 lipca 2015 roku, zgodnie z którym w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 178a § 1, art. 179 lub art. 180 sąd orzeka świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5 000 złotych, a w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 178a § 4 co najmniej 10 000 złotych, do wysokości określonej w § 1, tj. do wysokości 60 000 zł. Jakkolwiek orzeczenie świadczenia było słuszne, Sąd Rejonowy nie powinien stosować w niniejszej sprawie ww. przepisu, lecz art. 49 § 2 k.k. w brzmieniu obowiązującym w chwili popełnienia przez oskarżonego czynu w zw. z art. 4 § 1 k.k., a stanowiącym iż w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 178a sąd może orzec świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości do 60.000 złotych. Przepis powyższy w ówczesnym brzmieniu nie określał dolnego progu wysokości świadczenia. Sąd Okręgowy ustalił wysokość świadczenia na kwotę 1000 złotych, kierując się trudną sytuacją materialną i rodzinną oskarżonego.

W tym miejscu należy wskazać, że K. B. nie wniósł apelacji, której przedmiotem byłaby orzeczona wobec oskarżonego kara pozbawienia wolności. Rozważania sądu odwoławczego dotyczyły zatem wyłącznie zarzutów sformułowanych w apelacji prokuratora, który nie podnosił zarzutów dotyczących kary. Tym samym Sąd Okręgowy dokonał kontroli rozstrzygnięcia o karze pozbawienia wolności jedynie w zakresie, o którym mowa w art. 440 k.p.k., tj. w aspekcie istnienia ewentualnej rażącej niesprawiedliwości orzeczenia. Przepis ten zobowiązuje bowiem sąd odwoławczy do orzekania z urzędu, a zatem poza zakresem zaskarżenia i podniesionymi zarzutami. Sąd Okręgowy w ramach tej kontroli nie stwierdził jednak istnienia podstaw do zmiany lub uchylecia orzeczenia na korzyść oskarżonego, bowiem wina oskarżonego nie budzi wątpliwości, a orzeczona kara pozbawienia wolności jest adekwatna do stopnia nietrzeźwości oskarżonego i jego uprzedniej karalności.

Sąd Okręgowy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. J. kwotę 516,60 zł obejmującą wynagrodzenie za obronę z urzędu w instancji odwoławczej oraz podatek VAT, która to kwota została ustalona na podstawie § 4 ust. 3 oraz § 17 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu. Sąd zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze obciążając wydatkami Skarb Państwa.